

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

62.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 5-го Августа — 1838 — Wilno. Piątek. 5-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Юля.

Государь Императоръ въ Теплицъ изволилъ продолжать курсъ минеральныхъ водъ и находится въ вождельномъ здравіи.

Мюнхенъ, 15 (27) Юля. Ея Императорское Величество, при въездѣ въ Королевство Баварское, изволила имѣть первый ночлегъ 10 (22) Юля въ мѣстечкѣ Вейзенъ.

На другой день, прибывъ въ городъ Регенсбургъ, Государыня Императрица благоволила принять приглашеніе къ столу отъ Ея Свѣтлости вдовствующей Принцессы Турнъ и Таксисъ, въ великолѣпномъ дворцѣ, принадлежащемъ Принцу.

Высочайшій ночлегъ потомъ былъ въ замкѣ Кеферингъ, у Графини Лерхенфельдъ, матери Баварскаго Посланника при Россійскомъ Дворѣ.

12 (24) Юля, послѣ обѣда въ городѣ Ландсгутъ, Ея Императорское Величество изволила слѣдовать путемъ къ Мюнхену, куда и прибыла въ семь часовъ вечера вмѣстѣ съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Александрою Николаевною, въ вождельномъ здравіи. Отклоня всѣ почести, кои несоотвѣтствуютъ цели Августѣйшаго путешествія, Государыня Императрица тѣмъ съ большимъ удовольствіемъ могла замѣтить нелицемѣрную радость Баварскаго народа, стремленіе жителей на Ея встрѣчу, и благоустройство всѣхъ частей, зависящихъ отъ Правительства, которое старалось замѣнять простымъ, неограниченнымъ усердіемъ блескъ другаго пріема, не принятаго Ея Императорскимъ Величествомъ. Остановясь въ Королевскомъ дворцѣ въ Мюнхенѣ, то же правило непринужденности сохранено вполнѣ, по желанію Государыни Императрицы.

13 (25) Юля Государыня Императрица изволила быть въ здѣшнемъ театрѣ, прекрасномъ великолѣпномъ зданіи, гдѣ давали оперу *Невѣста Лунатикъ*. Ея Величество встрѣчена была многочисленною публикою рукоплесканіями и крикомъ ура.

Вчерашняго дня былъ великолѣпный обѣдъ въ замкѣ, а вечеромъ Ея Императорское Величество изволила быть въ театрѣ.

Крейтъ, 18 (30) Юля. 16 (28) числа сего мѣсяца, Государыня Императрица изволила прибыть въ Крейтъ, гдѣ Мюнхенскіе жители обыкновенно проводятъ часть лѣта для возстановленія своего здоровья. — Ея Императорское Величество, будучи восхищена мѣстоположеніемъ, изволила расположиться въ приготовленномъ для Ея Величества небольшомъ домѣ вдовствующей Баварской Королевы.

Вчерашняго дня, посетила Ея Величество вдовствующая Королева, проживающая въ двухъ миляхъ отъ Крейта, въ замкѣ Тегернзе. (Снб. В.)

Высочайшая Грамота.

Нашему любезно-вѣрному благородному дворянству Полтавской Губерніи.

Военный Министръ довелъ до свѣдѣнія Нашего, что дворянство Полтавской Губерніи, къ Петровскому Полтавскому Кадетскому Корпусу приписанной, единодушно назначило особую сумму на

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 28-go Lipca.

НАЙЯСНІЕШЫЙ ЦЕСАРЪ JEГО МОЩЬ w Teplitz raczył kontynuować kurs wód mineralnych i znajduje się w pożądanem zdrowiu.

Monachium, 15 (27) Lipca. НАЙЯСНІЕШЗА ЦЕСАРЗОВА JEJ МОЩЬ, na wjeździe do Królestwa Bawarskiego, raczyła mieć pierwszy nocleg 10 (22) Lipca w miasteczku Weisen.

Następnego dnia, przybywszy do miasta Ratisbony, CESARZOWA JEJ МОЩЬ raczyła przyjąć zaproszenie do stołu Jaśnie Oświeconej Xiężny Thurn - Taxis wdowy, w spaniałym pałacu, należącym do Xięcia.

Nocleg NAЙЯСНІЕШЗА PANI miała w zamku Köfering, u Hrabiny Lerchenfeld, matki Posła Bawarskiego przy Rossyjskim dworze.

12 (24) Lipca, po obiedzie w Landshut, CESARZOWA JEJ МОЩЬ raczyła jechać drogą do Monachium, dokąd przybyła o godzinie siódmej wieczoremъ razem z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ ALEXANDRĄ NIKOŁAJEWNĄ, w pożądanym stanie zdrowia. Uchyliwszy wszystkie oznaki czci, nieodpowiednie celowi podróży, NAЙЯСНІЕШЗА PANI z tym większymъ задowoleniemъ mogła dostrzedz niepozorną radość ludu Bawarskiego, śpieszenie mieszkańców na JEJ spotkanie, i dobre urządzenie wszystkich części, zależących od Rządu, który starał się zastąpić, prostą, nieograniczoną serdecznością, blask innego spotkania od JEJ CESARSKIEJ МОЩЬ nieprzyjętego. Gdy stanęła w Królewskimъ pałacu w Monachium, toż prawidło nieprzymuszenia w zupełności zachowano, stosownie do życzenia CESARZOWEJ JEJ МОЩЬ.

13 (25) Lipca, CESARZOWA JEJ МОЩЬ raczyła być w tutejszymъ театрze, pięknymъ wspانياłym gmachu, na wystawionej operze *Kobieta Lunatyk*. NAЙЯСНІЕШЗА PANI powitana była od licznie zgromadzonej publiczności oklaskami i okrzykami ура.

Wczora był wspانياły obiad w zamku, a wieczoremъ NAЙЯСНІЕШЗА CESARZOWA JEJ МОЩЬ raczyła być w театрze.

Kreuth, 18 (30) Lipca. D. 16 (28) t. m., CESARZOWA JEJ МОЩЬ raczyła przybyć do Kreuth, gdzie mieszkańcy monachijscy zwyczajnie przepędzają część lata, dla przywrócenia zdrowia. — NAЙЯСНІЕШЗА PANI, zachwycona położeniemъ miejsca, raczyła stanąć w przygotowanymъ dla JEJ CESARSKIEJ МОЩЬ niewielkimъ domu Królowej Bawarskiej wdowy.

Wczora NAЙЯСНІЕШЗА PANI odwiedziła Królową wdowę, mieszkającą o dwie mile od Kreuth, w zamku Tegernsee. (G.S.P.)

NAЙ WYŻSZY DYPLOMAT.

Naszemu wiernie miłemu Dworzanstwu Gubernii Połtawskiej.

Ministerъ Wojny doprowadził do NASZEJ wiadomości, że Dworzanstwo Gubernii Połtawskiej, do Piotrowskiego Połtawskiego Korpusu Kadetów przypisanej, jednomyślnie wyznaczyło osobną sumę na urządzenie

устройство Корпуса, и опредѣлило сверхъ того постоянный взносъ денегъ, на ежегодное онаго содержаніе.

Съ полнымъ удовольствіемъ, соизволяя на таковое предположеніе дворянства, объявляемъ оному особенное Наше благоволеніе за столь достохвальное, Русскому дворянству обычное, стремленіе, содѣйствовать благимъ Правительству преднамъреніямъ.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

12-го Іюня 1838 года.

Высочайшею Грамотою отъ 21 Іюня, Директоръ Московской Сохранной Казны, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Голубицкій*, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени*.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 6-й день Іюня, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено: „Усмотрѣвъ изъ представленія Министра Финансовъ необходимость въ строжайшихъ мѣрахъ къ пресѣченію похищенія золота на частныхъ промыслахъ въ Сибири, согласно Мнѣнію Государственнаго Совѣта, повелѣваемъ: 1) Свода Учрежденій и Уставовъ Горнаго Управленія (т. VII) статью 1794, и Свода Законовъ Уголовныхъ (т. XV) статья 556 пунктъ 1, распространить во всей ихъ силѣ и на золотые промыслы Восточной Сибири, съ такимъ дополненіемъ, что и изъ Китайскаго золота, котораго продажа и покупка, по симъ постановленіямъ, считались неограниченно дозволенными, слитки и кольца отнынѣ признаются запрещенными. 2) Для сужденія преступниковъ въ похищеніи и переводѣ золота, открыть, на правилахъ, изложенныхъ въ Указѣ 10-го Мая 1834 года, двѣ постоянныя военносудныя Комmissiи: одну въ городѣ Томскѣ, для Западной Сибири, а другую въ одномъ изъ городовъ Енисейской Губерніи, по удобности и близости къ важнѣйшимъ тамошнимъ промысламъ, собственно для сей Губерніи; въ послѣдствіи же, если надобность востребуется, открыть и третью военносудную Комmissiю въ Иркутской Губерніи. Распоряженія по сему предмету возложить на Генераль-Губернаторовъ. 3) Сужденію сихъ Комmissiй, кромѣ похитителей и переводителей золота, подвергать и вольнонаемныхъ людей изъ ссыльныхъ, на казенныхъ и частныхъ промыслахъ находящихся, въ случаѣ неповиновенія и сопротивленія ихъ установленнымъ властямъ, предоставляя утвержденіе приговоровъ по симъ дѣламъ мѣстнымъ Гражданскимъ Губернаторамъ.“ О семъ Высочайшемъ повелѣніи объявлено Указомъ Правительствующаго Сената Іюня 30-го дня 1838 года.

Примѣчаніе. Въ ст. 556 и 1794 постановлено: Потаенною торговлею золота почитается: 1) Всякая продажа и покупка золота въ слиткахъ, даже съ установленными клеймами въ Губерніяхъ Оренбургской, Пермской и Западной Сибири, исключая получаемого отъ Китайцевъ. 2) Всякая продажа золота въ песчаномъ видѣ и самородкахъ въ цѣломъ Государствѣ, и вывозъ золота въ семь видѣ за границу. 3) Вывозъ чрезъ Азіятскую границу золота, какъ въ самородкахъ въ песчаномъ видѣ и въ слиткахъ, такъ и во всякомъ другомъ видѣ, кромѣ монеты, разныхъ клейменныхъ издѣлій, парчей, матерій, галуновъ, бахромы и тому подобнаго. (С. П.)

— По положенію Комитета Гг. Министровъ Государь Императоръ, въ 7 день Іюня 1838 г. Высочайше повелѣть соизволилъ: на производство дѣлъ въ таможенныхъ заставахъ и таможенныхъ постахъ, учреждаемыхъ для пропуска некоторыхъ товаровъ, употреблять гербовую бумагу перваго разбора т. е. въ 50 копѣекъ листъ, а у Начальниковъ таможенныхъ округовъ и ревизора по Закавказской линіи втораго разбора, т. е. въ 1 рубль листъ. (Оп. 11 Іюля 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ дѣло по представленію Московскаго и Витскаго Губернскихъ Правленій о томъ: слѣдуетъ ли выдавать прогоны Членамъ Уѣздныхъ Судовъ, Командируемымъ для повѣрки допросовъ подсудимыхъ, или къ дѣлу прикосновенныхъ крестьянъ одного селенія, или одной волости болѣе 9 человекъ. Приказали: Какъ предложено въ 538 статьѣ, продолженія 3 тома Свода Законовъ о службѣ Гражданской, 1 пунктомъ чиновникамъ, командируемымъ по дѣламъ службы, опредѣлены пособія: 1) въ прогонныхъ деньгахъ, 2) въ выдачѣ подорожныхъ безъ взысканія поверстаныхъ денегъ, 3) въ пособіи на подъемъ и на путевыя издержки и 4) въ суточныхъ деньгахъ; а 10 пунктомъ разрѣшено: Если чиновники, командируются по дѣламъ объ имѣніяхъ, не принадлежащихъ казнѣ или по дѣламъ уголовнымъ и полицейскимъ, то выданныя отъ

Корпусу, и надто постановило стѣсненно вносить деньги, на ежегодное его utrzymanіе.

Зъ zupełнѣмъ задоволеніемъ, зezwalaając на ten zamiar dworzanstwa, oświadczamy mu szczególne Nasze zadowolenie za tak chwalebne, Ruskiemu Dworzanstwu zwyczajne, dążenie, ku dopomaganiu dobrym zamiarom Rządu.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

НИКОЛАЙ.

12-go Czerwca 1838 roku.

Przez Najwyższy Dyplomata, 21-go Czerwca, Dyrektor Moskiewskiej Kassy Zachowawczej, Rzeczywisty Radzca Stanu *Hołubicki*, Najtaskawiej mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia*.

— W Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 6-m Czerwca, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem: wyrażono: „Dostrzegłszy z przedstawienia Ministra Skarbu konieczną potrzebę surowszych środków dla zapobieżenia kradzieży złota w prywatnych kopalniach w Syberii, zgodnie z Opinią Rady Państwa, Rozkazujemy: 1) Połączenia Urządzeń i Ustaw Zarządu Górniczego (T. VII) artykuł 1794, i Połączenia Praw Kryminalnych (t. XV) artykuł 556 punkt 1, rozciągnąć w całej ich mocy i na złote kopalnie Syberii Wschodniej, z tém dopełnieniem, że i ze złota Chińskiego, którego sprzedaż i kupno, podług tych postanowień, uważały się bez ograniczenia dozwołonemi, zlewki i krążki odtąd uznają się za zakazane. 2) Dla sądenia przestępców za kradzież i przewożenie złota, otworzyć na prawidłach, opisanych w Ukazie 10-go Maja 1834 roku, dwie nieustanne Kommissye Sądu Wojennego: jedną w mieście Tomsku, dla Syberii Zachodniej, a drugą w jednem z miast Gubernii Jenisejskiej, podług dogodności i bliskości do znaczniejszych kopalni tamedycznych, właściwie dla tej Gubernii; następnie zaś, jeżeli się okaże potrzeba, otworzyć i trzecią kommissyą sądu wojennego w Gubernii Irkuckiej. Rozporządzenia w tej rzeczy włożyć na Jenerał-Gubernatorów. 3) Sądowi tych kommissyj, oprócz kradnących i przewożących złoto, mają podlegać i wolnonajemni ludzie zeszytkowych w karnych i prywatnych kopalniach znajdujących się, w zdarzeniu ich nieposłuszeństwa i sprzeciwienia się władzom ustanowionym, zostawiwszy utwierdzenie wyroków w tych rzeczach miejscowym Cywilnym Gubernatorom.“ O tém Najwyższym rozkazie ogłoszono Ukazem Rządzącego Senatu 30-go Czerwca 1838 roku.

Uwaga. W artykułach 556 i 1794 postanowiono: Za tajemny handel złota uważa się: 1) Wszelka sprzedaż i kupno złota w zlewkach, nawet z ustanowionemi stęplami w Guberniach Orenburskiej, Permskiej i Syberii Zachodniej, wyłączając otrzymywanego od Chinczyków. 2) Wszelka sprzedaż złota w kształcie piasku i samородkach, w całym państwie, tudzież wywoz złota w tymże kształcie za granicę. 3) Wywoz przez granicę Azyatycką złota, tak w samородkach, w kształcie piasku i zlewkach, jako i w każdym innym kształcie, oprócz monety, różnych stęplowanych wyrobów, złotogłowu, materij, galonów, fręzli i tym podobnych rzeczy. (P. P.)

— Po nastąpieniu postanowienia Komitetu PP. Ministrów Cesarz Jego Mość, w dniu 7-m Czerwca 1838 roku; Najwyżej rozkazać raczył: na odbywanie spraw w zastawach tamożennych i tamożennych postach, ustanawianych dla przepuszczenia niektórych towarów, używać papier herbowy pierwszego gatunku, to jest na 50 kopiejek arkusz, a u Naczelników tamożennych okręgów i rewizora na linii Zakaukaskiej drugiego gatunku, to jest na 1 rubel arkusz. (Opb. 11-go Lipca).

— Rządzący Senat słuchali sprawę po przedstawieniu Moskiewskiego i Wiackiego Rządów Gubernialnych o tém: czy należy wydawać prohoны Członkom Sądów Powiatowych, komenderowanym dla sprawdzenia wyznań podsądnych, albo zamieszanych w sprawie włóścian jednej wsi, albo jednej włóści więcej 9 osób. Rozkazali: Ponieważ aneksu do 538 artykułu, dalszego ciągu 3 tomu Połączenia Praw o służbie Cywilnej, 1 m punktem, urzędnikom, komenderowanym w rzeczach służby, naznaczone są pomoce: 1) w pieniądzach prohonnych, 2) w wydaniu podorożnej bez uzyskania pieniędzy wiorstowych, 3) w pomocy na podjem i na wydatki podróży i 4) w pieniądzach dobowych; a 10 m punktem rozstrzygniono: jeżeli Urzędnicy, komenderowani są w sprawach o majątkach, nie należących do skarbu, albo w sprawach kryminalnych i policyjnych, tedy wydane ze skarbu pieniądze obracają się: w pierw-

казны дѣвѣги обращаются: въ первомъ случаѣ на счетъ тѣхъ имѣній, а во второмъ на счетъ виновныхъ; то, основываясь на семъ Правительствующей Сенатъ, согласно мнѣнію Гг. Министровъ Внутреннихъ Дѣлъ и Финансовъ, полагаетъ: Членамъ Уездныхъ Судовъ, отправляемымъ по силѣ примѣчанія къ 1009 статьѣ продолженія 15 тома Свода Законовъ уголовныхъ, для повѣрки допросовъ подсудимыхъ или къ дѣлу прикосновенныхъ крестьянъ одного селенія или одной волости, болѣе 9 человекъ, выдавать прогоны изъ Уездныхъ Казначействъ на счетъ виновныхъ, а если таковыхъ открыто не будетъ, на счетъ казны, съ соблюденіемъ въ семъ случаѣ правилъ, изображенныхъ въ 10 и 11 пунктахъ приложенія къ 538 ст. тома 3, Свода Зак. о службѣ Гражданской и 788, 789 и 790 ст. тома 15 Свода Законовъ уголовныхъ. (Опубл. 12 Юля 1838 г.)

— По положенію Комитета Гг. Министровъ Государь Императоръ, въ 14 день Юня 1838 г. Высочайше повелѣть соизволилъ: на производство частныхъ дѣлъ гербовую бумагу употреблять: *перваго разбора*: Горнымъ Заводскимъ Конторамъ, коимъ не присвоено званіе Главныхъ, Пробриннымъ Палаткамъ для клейменія издѣлій, и всѣмъ низшимъ инстанціямъ горнаго и солянаго управленія. *Второго разбора*: Главному Начальнику Горныхъ заводовъ хребта Уральскаго, Главному Начальнику Алтайскихъ заводовъ, Горнымъ Правленіямъ: Уральскому, Московскому и Алтайскому, Нерчинской Горной Экспедиціи, Начальнику С. Петербургскаго монетнаго двора и по управленію онаго же двора, всѣмъ Горнымъ Начальникамъ, Главнымъ Заводскимъ Конторамъ, Директорамъ: С. Петербургскаго, Александровскаго литейнаго завода и Златоустовской оружейной фабрики, Правленію Олонецкихъ заводовъ, Солянымъ Правленіямъ: Нижегородскому, Астраханскому, Крымскому, Дедюхивскому, Онежскому, Старорусскому и Бессарабскому и Управляющему Сибирскими соловаренными заводами: и *третьяго разбора*: Главному управляющему Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, Начальнику Штаба и въ Штабѣ онаго Корпуса. (Оп. 15 Юля 1838 г.) (С. В.)

— Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ (16 Апрѣля) Высочайше повелѣть соизволилъ: на мѣсто существующаго нынѣ Каменецъ-Подольской Губерніи Брацлавскаго Уѣзда въ м. Немировѣ Уѣзднаго для Дворянъ Училища, учредить тамъ Гимназію, съ отпускомъ на оную производящихся нынѣ отъ казны на то Училище суммъ, и съ отнесеніемъ потребныхъ въ дополненіе къ онымъ, а равно и къ получаемымъ симъ Училищемъ отъ фундушей своихъ доходамъ, издержекъ на содержаніе Гимназіи съ Приходскимъ Училищемъ, на счетъ пожертвованія Графа *Потоцкаго*, согласно съ представленнымъ имъ проектомъ записи. (Ж. М. Н. П.)

Одесса, 8-го Юля.

Сильный градъ и проливные дожди, падавшіе въ Маѣ мѣсяцѣ нынѣшняго года въ разныхъ мѣстахъ Бессарабіи, причинили тамъ значительный вредъ полямъ и виноградникамъ.

24-го Мая, Хотинскаго Уѣзда, на вотчинѣ Берествѣ, истреблено градомъ до 480-ти фалчей посѣяннаго разнаго хлѣба и до 1,600 виноградныхъ кустовъ.

26-го Мая, Яскаго Уѣзда, на вотчинѣ Дону, также истреблено градомъ большое количество разнаго хлѣба, конопли и льну; поспѣвы въ огородахъ пострадали и въ некоторыхъ домахъ побиты стекла. — Того же числа на поляхъ селенія Гаджикурды, въ Измайлловскомъ Градоначальствѣ, причинено проливнымъ дождемъ съ градомъ большое поврежденіе хлѣбнымъ поспѣвамъ, такъ что убытокъ отъ этой потери простирается до 7,000 руб. асс. — Въ тотъ же самый день, Сорокскаго уѣзда, на вотчинѣ Воронковой, истребленъ градомъ озимый и яровый хлѣбъ. (О. В.)

Варшава, 25-го Юля.

Его Величество Государь Императоръ, по свидѣтельству Г. Намѣстника Царства Польскаго, Всемилостивѣйше объявить изволилъ, 27-го Юня (9 Юля), Высочайшее благоволеніе: Членамъ Совѣта Управленія: Генераль-Адъютанту, Генераль-Лейтенанту *Раутенштрауху*, за отлично-усердную и весьма полезную службу его; Главному Директору Правительственной Комиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, Генераль-Адъютанту, Генераль-Лейтенанту *Шипову*, за весьма усердное и хорошее управленіе вверенными ему частями; Главному Директору Правительственной Комиссіи Юстиціи, отставному Генераль-Лейтенанту *Коссецкому*, за весьма усердную службу; Генераль-

сьмъ zdarzeniu на rachunek tych majątków, a w drugimъ на rachunek winnych; przeto, zasadzając się na témъ Rządzący Senat, zgodnie z opinią PP. Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu, mniema: Członkom Sądów Powiatowych, wysyłanym na mocy uwagi do 1009 artykułu dalszego ciągu 15-go tomu Połączenia Praw kryminalnych, dla sprawdzenia wyznań podsądnych albo do sprawy zamieszanych włościachъ jednej wsi, albo jednej włości, więcej 9 ludzi, wydawać prohony z Powiatowych Podskarbstw na rachunek winnych, a jeżeli ich nie będzie wykryto, na rachunek skarbu, z zachowaniem w tymъ razie prawideł, opisanych w 10 i 11 punktachъ annexu do 538 artykułu tomu 3-go, Połączenia Praw o służbie Cywilnej i 788, 789 i 790 artykułu tomu 15 Połączenia Praw Kryminalnych. (Op. 12-go Lipca 1838 r.)

— Po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, CESARZ JEHO MOŚĆ, w dniu 14-m Czerwca 1838 roku, Najwyższej rozkazać raczył: na odbywanie spraw prywatnychъ herbowy papier mają używać: *pierwszego gatunku*: Górnicze Kancelaryi Fabryczne, którymъ nie jestъ przywołane nazwanie Głównychъ, Probiernie dla stęplowania wyrobów, i wszystkie niższe instancje górniczego i solnego zarządu. *Drugiego gatunku*: Główny Naczelnikъ Górniczychъ fabrykъ grzbietu Uralskiego, Główny Naczelnikъ fabrykъ Altajskichъ, Górnicze Rządy: Uralski, Moskiewski i Altajski, Nerczyńska Expedycja Górnicza, Naczelnikъ mennicy S. Petersburskiej i w zarządzie tejże mennicy, wszyscy Górniczy Naczelnicy, Głównie Kancelaryi Fabrykъ, Dyrektorowie: S. Petersburskiej, Alexandrowskiej Ludwisarни i Złatoustowska fabryka broni, Rządъ fabrykъ Otoneckichъ, Rządy solne: Niżegorodzki, Astrachański, Krymski, Dediuchinski, Onezski, Staroruski i Bessarabski, tudzieżъ Zarządzający Sybirskimi warzelniami soli; i *trzeciego gatunku*: Głównozarządzający korpusemъ Inżynierówъ Górniczychъ, Naczelnikъ Sztabu i w Sztabie tego Korpusu. (Op. 15 Lipca 1838 r.) (G. S.)

— Na skutekъ przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, CESARZ JEHO MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów (16 Kwiet.) Najwyższej rozkazać raczył: na miejsce istniejącej teraz w Gubernii Kamieniecko-Podolskiej w Powiecie Braclawskimъ w m. Niemirowie, Powiatowej Szkoły dla Dworzan, założyć tamъ Gimnazjum, z wydawaniemъ na nie wyptacającychъ się teraz ze skarbu na tę szkołę summ, i z odniesieniemъ potrzebnychъ dla dopełnienia do nich, a również i do pobieranychъ teraz przezъ tę szkołę ze swoichъ funduszówъ dochodów, wydatkówъ na utrzymanie Gimnazjum ze Szkołą Parafialną, na rachunekъ ofiary Hrabiego Potockiego, zgodnie zъ przedstawionymъ przezeńъ projektemъ zapisu. (D. M. N. O.)

Одесса, 8-го Lipca.

Mocny Grad i ulewne deszcze, które padały w Maju roku teraźniejszego w różnychъ miejscachъ Bessarabii, zrzędziły tamъ znaczne szkody w polachъ i winnicachъ.

24-го Мая, w Powiecie Chocimskimъ, we wsi Berestwie, grad zniszczyłъ do 480 faszowъ zasianego różnego zboża i do 1,600 krzakówъ winnychъ.

26-го Мая, w powiecie Jasskimъ, we wsi Donu, także zniszczyłъ grad wielką ilośćъ różnego zboża, konopi i lnu; ogrodowina ucierpiała i w niektórychъ domachъ powybijało szyby. — Tegożъ dnia na polachъ wsi Hadzukurdy, w Gradonaczelnictwie Izmailowskimъ, ulewny deszczъ zъ grademъ zrzędziłъ wielkie szkody w zasiewachъ zbożowychъ, takъ, że strata wynosi do 7,000 r. ass. — Doia tegożъ samego, w powiecie Sorokskimъ, we wsi Woronkowej, grad zniszczyłъ zboże ozime i jarzynę. (G. O.)

Warszawa, 25-го Lipca.

Najjaśniejszy CESARZ i KRÓL, raczył najtęskawiej, przezъ decyzje Swe w dniu 27 Czerwca (9 Lipca) r. b. wydane, w skutekъ przedstawienia Namiestnika Królestwa, oświadczyć Najwyższe Swe zadowolenie Członkomъ Rady Administracyjnej: Jenerałowi-Adjutantowi, Jenerałowi-Leytenantowi *Rautenstrauch*, za jego szczególnie gorliwą i nader użyteczną służbę; Dyrektorowi Głównemu Spraw Wewnętrznychъ Duchownychъ i Oświecenia Publicznego, Jenerałowi-Adjutantowi *Szipow*, za nader gorliwe i dobre zarządzanie poręczonychъ mu wydziałówъ Administracji; Dyrektorowi Głównemu Sprawiedliwości, Jenerałowi-Leytenantowi *Kosseckiemu*, za nader gorliwą służbę; Kontrolerowi Jeneralsnemu, Hrabii *Grabowskiemu*, za nader gorliwą służbę; Członkowi

ному Контролеру Графу *Грабовскому*, за весьма усердную службу; Члену Государственного Совета, Генералу от Кавалерии Графу *Ожаровскому*, за усердную службу; и Директору отдѣленія промышленности и торговли Правительственной Коммиссии Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, 4-го класса *Болговскому*, за отлично усердную службу и стараніе къ устройству вѣренной ему части; также Чиновнику для порученій при главномъ Директорѣ Внутреннихъ Дѣлъ Коллежскому Секретарю *Вердеревскому*, за отлично усердную службу и хорошее исполненіе особо-возлагаемыхъ на него многосложныхъ порученій; и Столоначальникамъ Герольди Царства: Двора Его Императорскаго Величества Камеръ-Юнкерамъ: Графу *Валевскому* и *Ростворовскому*, за усердную службу ихъ. (О.Г.Ц.П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Теплицъ, 28 Іюля.

По выѣздѣ Короля Прусскаго и Эрцъ-Герцога Франца Карла, остались только еще Его Величество Императоръ Всероссийскій и Ихъ Высочес. Принцъ Вильгельмъ Прусскій съ супругою и Принцесса Оранская. Императоръ часто является, часто ходитъ и ѣздитъ безъ всякаго сопровожденія. Государь никогда почти не находится безъ занятія, и если иногда не занимается, прогуливается съ Княземъ Лихтенштейномъ или изволятъ дѣлать ученіе своему гусарскому полку. На сихъ дняхъ Его Величество будетъ осматривать крѣпость Терезіенштадтъ и будетъ участвовать въ небольшихъ тамъ маневрахъ. Многіе изъ первыхъ Русскихъ дипломатовъ собрались здѣсь при своемъ Императорѣ. Оберъ-Бургграфъ Хотекъ и Князь Меттерихъ сдѣлали краткое посѣщеніе. (А.Р.С.З.)

Г Е Р М А Н І Я.

Регенсбургъ, 24 Іюля.

Ея Величество Императрица Всероссийская съ Ея Высочествомъ Великою Княжною Александрою прибыли сюда вчера въ 3 часа по полудни (проездомъ въ Мюнхенъ) въ сопровожденіи многочисленной свиты, и радостно приветствуемы были ожидавшими народомъ. Также для встрѣчи, прибылъ предъ полуднемъ Императорско-Россійскій Посланникъ при Баварскомъ дворѣ Графъ Северинъ. Ея Величество прибывъ на квартиру принята вдовствующею Княгинею Турнь и Таксисъ, Герцогинею Софіею Виртембергскою, урожд. Принцессою Турнь и Таксисъ и Княземъ Турнь и Таксисъ и отправилась немедленно въ богатыхъ Княжескихъ экипажахъ въ Княжескій дворецъ, гдѣ изволила принять обѣдь, къ которому кромѣ, высихъ особъ Императорской Свиты и Посланника Северина, приглашенъ также и Баварскій посланникъ при С.Петербургскомъ дворѣ Гр. Лерхенфельдъ. Государыня Императрица пробывъ въ Княжескомъ дворцѣ до вечера, отправилась въ сопровожденіи Княгини Турнь и Таксисъ въ близкій замокъ Графа Лерхенфельда, гдѣ переночевавъ Ея Величество предприняла дальнѣйшій путь.

Мюнхенъ, 29-го Іюля.

Король сегодня утромъ въ 6-мъ часу отправился въ Брюкенау.

— Подарки, которые Ея Величество Императрица Всероссийская частію сама роздала, частію приказала роздать, истинно Царскіе. Разныя лица одарены драгоценными табакерами, часами, перстнями, булавками и проч., многія дамы алмазными и жемчужными украшеніями и настоящими кашмировыми шальями. Ея Величество препроводила находящейся здѣсь пвицъ Луцаръ послѣ ея бенефиса драгоценныя брилліантовые серги. — Ея Кор. Выс. Герцогиня Лейхтенбергская вчера вечеромъ сюда возвратилась.

Ганноверъ, 31-го Іюля.

Его Императорское Высочество Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссийскаго Престола, изволилъ выѣхать отсюда вчера предъ полуднемъ, чрезъ Кассель, въ Эмсъ. Вчера по полудни въ присутствіи Его Императорскаго Высочества, произведенъ былъ смотръ Королевскаго конюшеннаго двора, вечеромъ въ замкѣ Герренгаузенъ, на половинѣ Государя Цесаревича, данъ былъ придворный концертъ, а послѣ того, садъ былъ великолѣпно иллюминированъ. Протнвъ замка, на полуовальномъ дворѣ, горѣло вензелевое изображение имени Его Императорскаго Высочества. Вся улицы, ведущія къ большой площади, позади замка, были уставлены плшками, отъ чего все пространство, какъ бы горѣло въ огнѣ. Въ главной буковой улицѣ, ведущей къ большому фонтану, разставлены были иллюминированныя пирамиды. Бассейнъ фонтана украшенъ былъ двойнымъ рядомъ плшекъ и пирамидами; въ срединѣ же, позади фонтана, устроенъ былъ высокій обелискъ, съ изображеніемъ двуглаваго Россійскаго орла и великолѣпно освѣщенный. Пре-

Rady Stanu Jenerałowi jazdy, Hr. *Ożarówskiemu*, za nader gorliwą służbę; i Dyrektorowi Wydziału przemysłu i handlu w Kommissji Rządowej i Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, 4-tej klasy *Botgowskiemu*, za szczególnie gorliwą służbę i starania o przywiedzenie do porządku poruczonego mu wydziału; niemniej: Urzędnikowi do szczególnychъ порученій przy Dyrektorze Głównymъ Spraw Wewnętrznych, Sekretarzowi Kollegialnemu *Werderewskiemu*, za szczególnie gorliwą służbę i dobre wykonywanie oddzielnie dawanychъ mu wielolicznychъ poleceń; oraz Sekretarzomъ Sekcyj w Heroldyi, Kamerjunkromъ: Hrabii *Walewskiemu* i *Rostworowskiemu*, za gorliwą służbę. (G.R.K.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Cieplice, 28 Lipca.

Po wyjeździe Króla Jmci Pruskiego i Arcy-Xięcia Franciszka Karola, pozostał tu jeszcze Cesarz Jego Mość Rossyjski, Ich Kr. Wys. Xiążę Wilhelm Pruski z Małżonką i Xiężna Oranii. Cesarz często jest widziany, chodzi i przejeżdża się często bezъ żadnego towarzyszenia. Nigdy prawie nie jest bezъ zatrudnienia, a kiedy nie pracuje, jeździ z Xięciem Lichtenstein lub ćwiczy swój pótъ huzarów. W tychъ dniachъ Jego Cesarz Mość, będącъ opatrywałъ twierdzę Theresienstadt i ma się znajdować na niewielkichъ tamъ manewrachъ. Wielu z pierwszychъ dyplomatykówъ Rossyjskich, zgro-madzili się tu około swojego Cesarza. Oddali krótką wizytę wielki Burgrabia Chotek i Xiążę Metternich. (A.P.S.Z.)

N I E M C Y.

Ratysbona, 24-go Lipca.

CESARZOWA JEJ Mość Rossyjska z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ Xiężniczką ALEXANDRĄ wczorą o godz. 5 po południu (przejeżdżając do Monachium), przybyły tu z licznymъ orszakiemъ i powitane były przez lud, w wielkiej liczbie zgromadzony. Również dla spotkania przybył przedъ południemъ P. Severin, Poselъ Cesarzowski przy dworze Bawarskim. Na kwatery JEJ CESARSKĄ Mość przyjmowaną była przez Xiężną wdowę Thurn-Taxis, przez Xiężną Zofią Wirtembergską, z domu Xiężniczkę Thurn-Taxis oraz przez Xięcia Thurn-Taxis a potѣmъ w kosztownymъ i pięknymъ Xiężęcymъ powozie udała się do pałacu Xiężęcего, gdzie raczyła bycъ na obiedzie, na który, oprócz wyższychъ osóbъ z orszaku CESARSKIEGO i Posła P. Severin, miałъ honor bycъ zaproszonymъ i Poselъ Bawarski przy dworze St. Petersburgskim, Hrabia Lerchenfeld. JEJ CESARSKĄ Mość, zabawiwszy w pałacu Xiężęcymъ do wieczora, udała się z Xiężną Thurn-Taxis do poblizkiego zamku Hrabiego Lerchenfeld, gdzie przenocowawszy, w dalszą wyjechała drogę.

Monachium, 29-go Lipca.

Król daisia rano przedъ godz. 6 wyjechał do Brückenau.

— Podarunki, które CESARZOWA JEJ Mość Rossyjska częścią sama rozdała, a częścią poleciała rozdać, są prawdziwie Царскіе. Rozmaite osoby udarowane kosztownymi табакерами, zegarkami, pierścieniami, zapinkami i t. d., a wiele dam otrzymało dyamentowe i perłowe ozdoby i prawdziwe tureckie szale. JEJ CESARSKĄ Mość przestała obecnej tu śpiewaczce Lutzer, po jej бенефисowej reprezentacyi, zausznicze brylantowe znacznej wartości. — Jej Kr. Wys. Xiężna Leuchtenberg-ska wczora wieczoremъ z powrotemъ przybyła.

Hannover, 31-go Lipca.

CESARZEWICZ NASTĘPCA Tronu Rossyjskiego, wyjechał dziś przedъ południemъ z tutejszej stolicy, udając się przez Kassel do Ems. Wczora z południa odbywał się przedъ JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ wielki przeglądъ Królewskiej stajni; wieczoremъ byłъ dworski koncertъ w pokojachъ CESARZEWICZA w Herrenhausen, a następnie puzsne oświetlenie ogrodu na cześć Dostojnego Gościa. Przedъ zamkiem, w półkolistymъ dziedzińcu, jaśniała cyfra JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. Na wielkimъ placu za zamkiem, wszystkie wijące się ulice, były gęsto oświetlone lampami, przezъ co cała przestrzeńъ żywymi jaśniała ogniami. W głównej ulicy bukowej, prowadzącej do wielkiego wodotrysku, rozstawiono piramidy, oświetlone lampami. Obwód wodotrysku błyszczałъ podwójnymъ rzędemъ lamp i piramidami; ze środka zaś, tuż za samymъ wytryskiemъ, wznosił się wysoki obeliskъ rzęsiście oświetlony, mający na szczycie Rossyjskiego Orła. Pogoda i cisza powietrza sprzyjały tej uroczystości; liczna publiczność przepętniała ogród, a rozstawione orkiestry, pod kierunkiemъ znakomitychъ Mistrzów, wy-

красная и тихая погода благоприятствовала празднику. Многочисленная публика наполняла садъ, а разставленные въ ономъ оркестры, подъ распоряженіемъ знаменитыхъ артистовъ, играли Русскія пѣсни.

Штургардъ, 29-го Юля.

Принцъ Генрихъ Вуртембергскій, дядя нашего Короля, скончался вчера въ Г. Ульмъ, на 67 году отъ рожденія. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 29-го Юля.

Къ сожалѣнію вчерашній день не совсѣмъ прошелъ спокойно. Могилы убитыхъ въ Юль 1830 въ улицѣ *Froid manteau*, окружены были множествомъ народа, который однако оставался спокойнымъ и съ чувствами благоговѣнія, какъ около полудня прибыли толпы портныхъ подмастерьевъ и одинъ изъ нихъ началъ произносить оскорбленія противу Правительства и противу особы Короля. Полиція немедленно арестовала оратора; его сотоварищи воспротивились, дошло до замѣшательства, караулъ взялъ палатокъ изъ толпы, прочіе удалились оттуда и старались опять собраться при гробницѣ на мосту *de Grenelle*. Сюда однако поспѣшилъ Меръ съ отрядомъ національной гвардіи, и на первое его воззваніе толпа разошлась. Сегодня уже утромъ, значительныя массы народа двинулись на Елизейскія поля, а еще большее было стеченіе на Сентъ, около моста *de la Concorde*, гдѣ вполдень должны были начаться разныя морскія увеселенія. *Журналъ Преній* сегодня невышелъ.

— Говорятъ о новомъ путешествіи Принца Жоанвильскаго; онъ теперь будто отправится въ Остъ-Индію.

— Въ первыхъ числахъ Августа гробъ Князя Таллейрана перенесенъ будетъ въ Валансе.

— Изъ Лондона уведомляютъ, что въ Фальмутъ прибыли дипломатическіе агенты Мексиканскаго Правительства, которые отправляются въ Парижъ, для начатія тамъ прямо переговоровъ.

— Министръ просвѣщенія, распоряженіемъ своимъ отъ 25 Юля, предписалъ составить генеральный каталогъ всѣмъ библіотекамъ находящимся во Франціи. Въ слѣдствіе того, предложено всѣмъ городамъ, факультетамъ, школамъ и общественнымъ учебнымъ заведеніямъ, представить подробную опись книгамъ, рукописямъ, медалямъ и произведеніямъ искусства, а равно и реестръ дублетовъ и неполныхъ собраний. Ежегодно въ Январѣ мѣсяцъ будутъ представляемы добавочные каталоги предметовъ, пріобрѣтенныхъ въ теченіи мѣсяца года. Тѣ изъ библіотекъ, которыя не исполняютъ сего предписанія, будутъ лишены вспоможенія, получаемого ими ежегодно отъ Министерства.

— Адмиралъ Бугенвиль, начальникъ флотиліи находящейся при Алжирскихъ берегахъ, отправился изъ Тулона, въ Алжиръ 22 с. м. на бригъ *la Chimère*. Вооруженіе линейнаго корабля *Montebello* стоило большаго труда. Корабль сей вмѣстѣ съ другимъ *Diadème* поидетъ на Востокъ, чтобы присоединиться къ эскадрѣ Адмирала Галлуа.

30-го Юля.

Вчерашній день предназначенный, по поводу Юльскихъ праздниковъ, для народныхъ игръ, прошелъ весьма спокойно. Пространство отъ Тюльери до триумфальныхъ воротъ *l'Etoile*, наполнено было толпами Парижскихъ жителей. Празднества совершались въ порядкѣ, изложенномъ въ программѣ. Въ два часа было представленіе, устроенное на рѣкѣ Сентъ; въ пять час. Г. Маргатъ поднялся на аэростатъ; въ семь часовъ былъ концертъ въ Тюльерійскомъ саду. Послѣ того, предположено было иллюминировать городъ и сжечь фейерверкъ на большой дождь воспрепятствовало сему. Съ полудня 28-го с. м. Король находился въ Тюльери съ Принцессою Аделаидою, Герцогомъ Орлеанскимъ и его супругою. Королева также прибыла во дворецъ, но вечеромъ возвратилась къ дочери своей, Принцессѣ Вуртембергской, живущей въ Нельи. Король вышелъ вечеромъ на балконъ и былъ встрѣченъ радостными восклицаніями.

— Безымянное письмо, адресованное къ Министру Внутреннихъ дѣлъ, привело вчера всю Полицію въ движеніе. Сказано тамъ, что республиканцы соберутся въ большомъ числѣ въ концертъ въ Тюльерійскомъ саду и провозгласятъ мятежныя восклицанія. Число полицейскихъ агентовъ и въ самомъ дѣлѣ было очень велико, однако, неслучилось нисколько беспорядковъ. Вѣрно кто то въ шутку захотѣлъ привести этихъ господъ нѣсколько въ затрудненіе.

— Слышно, что вчера арестованы опять 8 чел. при гробницѣ на рынкѣ *des Innocens*.

— Принцъ Жоанвильскій, какъ извѣстно, привезъ небольшую ручную львицу изъ Бразиліи, которая

konywały rozmaite narodowe pѣśni Rosyjskie.

Sztutgardt, 29 Lipca.

Хиатъ Henryk Württembergski, stryjnaszego Króla, umarł wczora w mieście Ulm. Хиатъ уродилъ się 5 Lipca 1772 roku. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, дня 29 Lipca.

На несчастіе, вчерашній день не przeszedł całkiem bez scen burzliwych. Groby poległych w roku 1830 na ulicy *Froid manteau*, otoczone były mnóstwem ludu, który się jednak zachowywał spokojnie i pobożnie, gdy około południa nadeszła kupa czeladników krawieckich, i jeden z pośrodku ich zabrawszy głos począł miotać obelgi przeciwko Rządowi i osoby Królewskiej. Policja niezwłocznie aresztowała mówcę; towarzysze jego sprzeciwili się i doszło do zamieszania, straż ujęła pięciu z tłumu, dalsi odeszli ztamtąd i usiłowali znowu zgromadzić się przy grobach na moście *Grenelle*. Tu jednak pośpieszył Mer z oddziałem gwardyi narodowej i na pierwsze jego wezwanie zebranie rozeszło się. Dzisiaj rano, już znaczne массы ludu wyruszyły na pola Elizejskie, a jeszcze większy był natłok nad Sekwaną w okolicach mostu *de la Concorde*, gdzie około południa miały się rozpocząć rozmaite nautyczne zabawy. *Dziennik Rozpraw* dzisiaj nie wyszedł.

— Mówią o nowej podróży Хиатъа Joinville; ma się on teraz udać do Indyi Wschodnich.

— Pierwszych dni Sierpnia, zwłoki Хиатъа Talleyranda przeniesione być mają do Valençay.

— Z Londynu donoszą, że do Falmouth przybyli агenci dyplomatyczni Rządu Meksykańskiego, którzy się udają do Paryża i mają tam wprost rozpocząć układy.

— Minister oświecenia wydał w dniu 25 Lipca rozporządzenie, ażeby dla Ministerstwa sporządzono główny katalog wszystkich bibliotek we Francyi. Wezwano zatem wszystkie miasta, fakultety, szkoły i publiczne zakłady, aby złożyły dokładny spis książek, rękopisów, medali i przedmiotów sztuki, tudzież spis dupleatów i wszystkich zbiorów niekompletnych. Corocznie w Styczniu mają być nadsyłane dodatkowe katalogi tych przedmiotów, które w ciągu roku przybyły. Zastrzeżono przytém, że biblioteki, które nie wypełnią pomienionego rozkazu, pozbawione będą pomocy, jaką im co rok Ministerstwo nadsyła.

— Z Tulonu odpłynął do Algieru 22 h. m. bryg *la Chimère*, mający na swoim pokładzie Admirala Bougainville, dowódcę stanowiska przy wybrzeżu Algierskiem. Nad uzbrojeniem okrętu liniowego *Montebello* pracowano bardzo czynnie. Okręt ten łącznie z innym noszącym nazwisko *Diadème*, popłynie na Wschód dla połączenia się z eskadrą Admirala Gallois.

Dnia 30.

Dzień wczorajszy, z powodu uroczystości lipcowych, przeznaczony na igrzyska dla ludu, przeszedł nader spokojnie. Cała przestrzeń od Tuilleries, aż do tryumfalnego łuku *de l'Etoile*, napełniona była ciekawemi tłumami ludności paryskiej. Uroczystości odbywały się porządkiem, w programacie przepisany. O 2-jej było wodne widowisko na Sekwanie, o 5 wzniosł się w balonie P. Margat, o 7 był wielki koncert w ogrodzie tuilleryjskim, następnie miano spalić ogień sztuczny i oświetlić miasto, ale rzęsy deszcz przeszkodził wykonaniu tej zabawy. Od południa 27 h. m. bawił Król w Tuilleries, łącznie z Хиатъniczką Adelaidą, Хиатъiem Orleans i jego Matką. Królowa zjechała także do zamku, lecz wieczorem wróciła do swej córki, Хиатъnej Wirtemberskiej, bawiącej w Neuilly. Król okazał się po obiedzie na balkonie, gdzie był radośnemi powitany okrzykami.

— List bezimienny, adresowany do Ministra Spraw Wewnętrznych, całą policję pobudził wczora do ruchu. Doniesiono w nim, że republikanie w wielkiej liczbie znajdują się mają na koncercie w ogrodzie Tuilleries i podniosą okrzyki buntownicze. W rzeczy samej, liczba агентовъ policyjnych w ogrodzie była niezmiernie wielka, lecz nie zdarzyło się najmniejszego wypadku. Zart sobie ktoś robił, zapewna, chcąc zwięzić policję.

— Słychać, że wczora znowu 8 osob, ujęto przy pomniku na placu *des Innocens*.

— Хиатъ Joinville przywiózł młodą ugłaskaną lwiącę z Brezylji, która teraz wolna chodzi w Tuilleries.

ходить теперь свободно въ Тюльери. Ей приданы въ общество двѣ небольших обезьяны, съ которыми она гуляетъ съ утра до вечера.

Байонна, 21-го Июля.

18 Июля отправлено изъ Пампелоны въ Пуэнта-ла-Рейна 3,000 пѣхоты, 100 конницы и 8 пушекъ, долженствующихъ соединиться съ корпусомъ Эспартеры близъ Эстеллы. Тамъ же путемъ отправилась колонна Генерала Рибера. Эспартеро съ 3,000 пѣхоты и 1,000 конницы выступилъ въ походъ для занятія долины Солана и Огеиза. На всей линіи слышна была сильная пальба, почему и думали будто произошло сраженіе.

— По донесеніямъ Журнала *la Guienne* Донъ-Карлосъ получилъ значительныя денежныя подкрѣпленія, что его поставило въ возможности уплатить войску недоимочное жалованье и снабдить полковыя казначейства деньгами достаточными для уплаты двухнедельнаго жалованья.

— Пишутъ изъ Сен. Себастьяна отъ 19 ч. с. м., Увѣдомляютъ изъ Бильбао, что третьяго дня напали на непріятельскія посты между Дуранго и Цорноза. Потеря съ обѣихъ сторонъ незначительна. Карлисты являютъ по временамъ въ небольшихъ отрядахъ на горахъ, но еще не смѣли дѣлать вылазокъ подобныхъ тѣмъ, какія дѣлаи до пораженія понесеннаго близъ Пенасеррады. Нѣтъ сомнѣнія, что предполагаемая атака Эстеллы внушаетъ имъ безпокойство, особенно при настоящемъ расположеніи умовъ и происшедшемъ отъ него состояніи дѣлъ. Если Эстелла перейдетъ къ Эспартеръ, то войну съ Донъ-Карлосомъ можно почитать оконченною; тогда останется побѣдить одного только Кабрера, коего корпусъ состоитъ изъ 14,000 чел. Кабрера до сихъ поръ несовершенно слушался приказаній Донъ-Карлоса и его генеральнаго штаба а также тщательно избѣгалъ всѣхъ интригъ происходившихъ въ главной квартирѣ. Онъ все вниманіе и труды направлялъ къ тому, чтобы соотвѣтствовать отдельный корпусъ, повинующійся ему только исключительно. По сей причинѣ никогда ему не довѣряли въ главной квартирѣ. Бригадиръ Санта-Круцъ отправился сегодня отсюда съ 4 компаніями, чтобы воспрепятствовать Карлистамъ, захватить провинціи при Оарзунѣ. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 25-го Июля.

На корабль, который недавно пришелъ въ Антверпенъ, привезены письма изъ Рио-Жанейро, въ которыхъ сообщаютъ, что 21 Мая Французы сняли осаду Буэнос-Айреса, и что правительство сей республики рѣшилось отправить въ Парижъ Посланника, для прекращенія возникшихъ между оною и Франціею несогласій. Изъ официальной переписки Буэнос-Айресскаго правительства съ Французскими Адмираломъ и Консуломъ видно, что всѣ требованія Французовъ будутъ исполнены. Переписка сія напечатана и одинъ экземпляръ оной присланъ въ Европу съ помянутымъ кораблемъ.

— Чрезвычайные Посланники продолжаютъ давать церемониальныя обѣды. На сихъ дняхъ былъ обѣдъ у Графа Строгонова, Герцога Пальмеллы, Марказа Лансдоуна и Графа Жерсей.

27-го Июля.

Дѣлаютъ приготовленія для отъѣзда вдовствующей Королевы, которая, какъ извѣстно, отправится для возстановленія здоровья своего на островъ Мальту. Говорятъ, что въ Лавалетъ навѣто помѣщеніе для Ея Величест. Въ свитѣ Королевы, отправится Графъ Шифальдъ съ супругою, и многія знатныя особы.

— Изъ Мальты пишутъ, что Англійскія морскія силы на Средиземномъ морѣ будутъ удвоены, и что всѣ корабли крейсирующіе вдоль Ионическихъ острововъ и близъ Турецкихъ береговъ, будутъ на военномъ положеніи. Въ Мальтѣ заготавливаютъ множество военныхъ припасовъ.

— Большой Нассаускій воздушный шаръ, который въ прошлой вторникъ вечеромъ, подвигаясь въ Воксаль, по 55 минутномъ, воздушномъ плаваніи, спустился на поле засѣянное пшеницею, недалеко отъ деревни Охтетъ, лежащей въ Гравствѣ Суссекскомъ. Владѣлецъ поля, за вытоптанную пшеницу не принявъ денежнаго вознагражденія отъ Г. Гринъ, но задержавъ втотъ шаръ и ни подь какимъ видомъ выдать онаго не захотѣлъ.

— Вчера были у Королевы по прощальной аудіенціи чрезвычайные Посланники: Россійскаго, Австрійскаго, Прусскаго, Нидерландскаго, Ганноверскаго, Сардинскаго, Шведскаго, Португальскаго, и Французскаго дворовъ.

Przydano jej do towarzystwa dwie małe małpy, z którymi igra przez dzień cały od rana do wieczora.

(A.P.S.Z.)

Байонна, 21 Липца.

Дня 18 Липца выслано въ Пампелону до Пуэнта-ла-Рейна, 3,000 пѣхоты, 100 конницы и 8 армат, предназначенныхъ до połączenia się з корпусемъ Генерала Эспартеро подъ Эстеллою. Тамъ самаю дорогою удаля się также колонна Генерала Рибера. Эспартеро wyruszył w pochód w 3,000 пѣхоты и 1,000 конницы, для занятія долины Солана и Огеиза. На całej linii слышалъ potém było mocne strzelanie, co даło zapewne powód do mniemania o staczeniu bitwy.

— Podług dziennika *la Guienne*, Don Karlos otrzymał znaczne zasiłki pieniężne, co postawiło go w możności zapłacić wojsku żołd zaległy i zaopatrzyć kasy półkowe w pieniądze, wystarczające jeszcze na żołd dwutygodniowy.

— Z San-Sebastian piszą pod dniem 19 b. m., „Donoszą z Bilbao, że dnia onegdajszego uderzono na stanowiska nieprzyjacielskie między Durango i Zornosa. Strata obustronna nie była wielka. Karolisci pokazują się od czasu do czasu w małych oddziałach na górach, ale nie poważyli się jeszcze robić wycieczek podobnych, jakie przedsiębrali przed kłęską, doznaną pod Penaceradą. Nie masz wątpliwości, że zamierzony atak na Estellę, czyni ich niespokojnemi, zwłazcza przy obecném usposobieniu umysłów i powstałym z niego stanie rzeczy. Jeżeli Estella dostanie się w moc Эспартерры wojna z Don Karlosem będzie tak dobrze, jak skończona; pozostanie natomiast do pokonania, jeden już tylko Kabrera, którego korpus podają na 14,000 ludzi. Kabrera nie był dotąd zupełnie posłuszny rozkazom Don Karlosa i jego sztabu Jeneralnego, starał się także unikać starannie wszelkich intryg, jakie w głównej kwaterze miejsce miały. Całą uwagę i usilność swoją zmierzał do tego, aby utworzyć oddzielny korpus, jemu tylko wyłączenie posłuszny. Z tejto przyczyny nie dowierzano mu nigdy w głównej kwaterze — Brygadyer Santa-Cruz, wyruszył ztąd dzisiaj na czele 4-ech kompanij, dla przeszkodzenia Karlistom, aby zbiorów pod Oyarzum sobie nieprzywłaszczyli.

А н г л и я.

Лондонъ, 25-го Липца.

Окрѣт, który nie dawno zawiązał do Antwerpii, przywiózł listy z Rio-Janeiro, w których donoszą, że Francuzi w dniu 21 Maja, zaprzestali blokować Buenos-Ayres, i że Rząd tej Rzeczypospolitej postanowił wysłać Posła do Paryża, dla ostatecznego załatwienia zaszytych nieporozumień z Франціею. Okazuje się także z urzędowychъ корреспонденцій między Rządem w Buenos-Ayres i konsulemъ francuzkim, tudzież Admirałem tego narodu prowadzonych, że przyzwolono całkowicie na wszelkie żądania Франціи. Cała ta korespondencya ogłoszoną została drukiem, i jeden exemplarz przywieziony został do Europy przez wyżej wymienionny okręt.

— Jeszcze ciągle Postowie koronacyjni dają obiady obrzędowe. W tych dniachъ były także uczyty u Hr. Strononowa, Xięcia Palmelli, tudzież u Marg. Lansdowne i Hr. Jersey.

Дня 27.

Чыніа przygotowania do odjazdu Królowej-wdowy, która, jak wiadomo, ma dla poratowania zdrowia czas niejaki na wyspie Malcie przepędzić. W Lavalaita ma bydź najęte mieszkanie dla Monarchini, w której orszakу znajdować się będzie Hr. Sheffield z małżonką i kilka znakomitychъ osób płci obojej.

— Piszą z Malty, że Angielskie siły morskie na morzu Śródziemnémъ będą podwojone, że wszystkie okręty wzdłużъ wyspъ Jońskich i wybrzeżówъ турецkichъ postawione będą na stopie wojennej, i że w Malcie zgromadzą olbrzymie zapasy wojenne.

— Wielki balon Nassauski, który zeszłego wtorku wznosił się wieczoremъ w Vauxhall, spuścił się po podróży trwającej 55 minut, w bliskości wsi Oxtet w hrabstwie Sussex leżącej, na pole zasiane pszenicą. Właściciel pola, za poniesione straty przez wydeptanie pszenicy, nie przyjął od P. Greenъ pieniężnego wynagrodzenia, lecz zatrzymał mu balon, którego żadnymъ sposobem wydać nie chce.

— Wczora po południu, udzieliła Królowa posłuchanie pożegnalne Posłomъ koronacyjnymъ Dworowъ: Rossyjskiego, Austryackiego, Pruskiego, Niderlandzkiego, Hanowerskiego, Sardyńskiego, Szwedzkiego, Portugalskiego i Francuzkiego.

— Съ нѣкотораго времени издается здѣсь журналъ, подъ заглавіемъ *Post Circular*, въ которомъ извѣщаются публично о подробностяхъ управленія почтъ, опровергаются вносимыя на сіе управленіе обвиненія и помѣщаются замѣчанія, относительно усовершенствованія различныхъ отраслей онаго. (О.Г.Ц.П.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 26-го Іюля.

Здѣсь объявлено предписаніе Губернатора Генераль-Майора Меллергельма и распоряженіе его, чтобы всѣ безъ изыятія дома съ 10 час. вечера до 5 утра были заперты подъ опасеніемъ штрафа 5 талеровъ, 16 шиль.; родители и хозяйка домовъ, не должны безъ дозволенія пускать въ городъ дѣтей, семьи и работниковъ; каждый, у кого спросить стража, патруль или полиція, долженъ объявить свое прозваніе и проч., подъ опасеніемъ задержанія; съ 10 часа вечера до 5 утра, нигдѣ нельзя собираться по нѣскольکو человекъ на улицахъ, ни разговаривать, и т. п. — Благодаря успѣшнымъ распоряженіямъ Губернатора, столица пользуется спокойствіемъ. (G.C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 11-го Іюля.

Въ послѣднее время опять было много пожаровъ въ нашемъ городѣ; значительнѣйшій изъ нихъ былъ въ *Вефа-Мейданъ*, продолжался нѣсколько часовъ и истребилъ 300 домовъ; кромѣ того, во всѣхъ частяхъ города были пожары; а между прочими въ предмѣстии Хаскои, населенномъ жидами и въ Бешикташѣ, близъ Султанскаго дворца.

— Капуданъ-Паша отправился къ флоту 7 с. м. на казенномъ суднѣ. Вролатно, что онъ только въ Митилени, или близъ Хиоса, прибудеть къ флоту; ибо намѣревается прежде осмотрѣть гавани Мрамарнаго моря, а послѣ того заѣдетъ въ Смирну.

— Въ Диванѣ рачительно занимаются предполагаемыми Султаномъ нововведеніями во всѣ отрасли управленія; главнѣйшимъ изъ нихъ есть, отмѣненіе обычной продажи должностей.

— Говорятъ, что въ Смирнѣ издается журналъ на Французскомъ языкѣ; подъ надзоромъ генеральнаго консула одной изъ удѣльныхъ областей Италіи.

(О.Г.Ц.П.)

С М Ъ С Ъ.

Соломенная Крестильская обувь.

Учрежденіе Губернскихъ выставокъ земледѣльческихъ и мануфактурныхъ произведеній принадлежитъ, безспорно, къ самымъ благодѣтельнымъ мѣрамъ Правительства. Не исчисляя всѣхъ полезныхъ послѣдствій, произтекающихъ отъ него, укажемъ лишь на то, что оно сдѣлало гласными такіе опыты; какіхъ существованія никто прежде не подозревалъ. Въ *Журналѣ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ* мы прочитали слѣдующее извѣстіе: „Въ числѣ произведеній, находившихся на Губернской выставкѣ въ *Твери*, обратили на себя особенное вниманіе образцы *соломенныхъ лаптей и туфель*, изобрѣтеніе Старицкаго помѣщика, Подполковника *Эгерштрема*.” Какъ ни просто, съ перваго взгляда, это изобрѣтеніе, можно однако жъ ожидать отъ него важныхъ выгодъ для сельской экономіи. Всѣмъ извѣстно, что сдираніе лыкъ наноситъ лѣсамъ значительный вредъ, особенно теперь, когда они чрезвычайно рѣдкуютъ, когда недостатокъ въ нихъ уже весьма чувствителенъ. По свидѣтельству Г. Эгерштрема, соломенная обувь не только не уступаетъ ни въ чемъ лыковой, но имѣетъ даже нѣкоторыя преимущества предъ нею. Соломенные лапти грѣютъ лучше лыковыхъ, и не такъ скоро размокаютъ въ водѣ. Работа ихъ прѣстанъ; нужна ровная, чистая и свежая солома, разумѣется, ржаная; эту солому кладутъ прежде на четверть часа въ воду, потомъ выютъ изъ нея веревки, и поступаютъ далѣе точно такъ же, какъ и при плетеніи лыковыхъ лаптей. Если приплести, для прочности, пеньковую подошву подъ лапти, то въ такомъ видѣ можно носить ихъ отъ 3 до 4 мѣсяцевъ, безъ починки. Нѣтъ сомнѣній, что Г. помѣщикъ воспользуется изобрѣтеніемъ Г. Эгерштрема.

Прохладительные напитки.

Полезно или вредно употребленіе прохладительныхъ напитковъ лѣтомъ? Вотъ вопросъ, который невольно рождается при наступленіи теплаго времени. Объ этомъ давно спорятъ доктора и гигиенисты.

У насъ главнѣйшіе прохладительные напитки пиво, лимонадъ и оржать; каждый изъ нихъ имѣетъ свои хорошія и дурныя качества. Если пиво хорошо, его можно предпочесть всѣмъ прочимъ. Лимонадъ и оржать не вредны, если напитки эти употреб-

— Od niejakiego czasu wychodzi tu dziennik pod tytułem *Post-Circular*, mający na celu uwiadomienia publiczności o zarządzie poczt, zbijania czynionych tej administracyi zarzutów, tudzież dostarczenie rad co do popraw rozmaitych jej gałęzi. (G.R.K.P.)

С з в ѣ с т а.

Sztokholm, 26-go Lipca.

Ogłoszono tu ostrzegającą odezwę Gubernatora Jenerała Majora Möllerhielm i urządzenie przez tegoż wydane, ażeby wszystkie domy bez różnicy, od godziny 10 wieczorem do 5-ej rano zamykane były, a to pod karą 3 talarów 16 szy. banco; rodzice i gospodarze domów, nie powinni bez pozwolenia puszczac na miasto dzieci, czeladzi i robotników swoich; każdy, na kogo zawoła warta, patrol lub policya, powinien wymienić swoje nazwisko etc., pod karą zatrzymania; od godz. 10 wieczorem do 5 rano, nie wolno nigdzie zbierać się kilku osobom razem na ulicy, ani rozmawiać i t. p. — Stolica używa spokojności, dzięki powyższym stosownym rozprządzeniom, ze strony Gubernatora wydanym. (G.C.)

ТУ Р Ц Я.

Konstantynopol, d. 11 Lipca.

W ostatnich dniach wiele znnowu zjawilo się pożarów w naszym mieście; z tych najznakomitszy wybuchnął w *Wefa-Meidan*, trwał kilka godzin i zniszczył blisko 300 domów. Prócz tego palilo się we wszystkich dzielnicach miasta; między innymi w *Chaskoi*, przedmieściu zamieszkanem przez żydów, i w *Beszyktasz*, w pobliżu pałacu Sułtańskiego.

— Kapudan-Besza odpłynął 7 b. m. do floty, na statku rządowym. Zdaje się, że dopiero w Mitylenie lub w Chios połączy się ze swoją flotą, bo ma pierwiej przeglądać porty, leżące nad morzem Marmora, a następnie zwiedzić Smirnę.

— W Dywanie pracują usilnie nad zmianami, które Sułtan chce wprowadzić do wszystkich gałęzi administracyi; z tych najwazniejszą ma być zniesienie zwyczajnego sprzedawania urzędów.

— W Smirnie, ma wychodzić dziennik francuzki, pod opieką konsula jeneralnego jednego z państw włoskich. (G.R.K.P.)

Р о з м а т о с т и.

Słomiane obówie włóścian.

Ustanowienie Gubernialnych wystaw produktow rolniczych i rękodzielniczych, należy bez zaprzeczenia, do najdobrotliwszych środków Rządu. Nie wyliczając wszystkich pożytecznych skutkow, ztąd wynikających, wskażemy tylko na to, że one uczynily głośnie mi takie doświadczenia, jakich istnienia nikt uprzednio nie przypuszczał. W *dzienniku Ministerjum Spraw Wewnętrznych* przeczytaliśmy wiadomość następującą: „W liczbie produktow, znajdujących się na Gubernialnej wystawie w *Twerze*, zwrócily na siebie szczególną uwagę wzory *słomianych łapci i pantofli*, wynalazek starzyckiego obywatela, Podpótkownika *Egerstrema*.” Jakkolwiek na pierwszy rzut oka wynalazek ten jest prosty, można jednakże spodziewać się z niego ważnych wygod dla ekonomii wiejskiej. Wszystkim wiadomo, że darcie łyk znacznie las niszczy, szczególnie teraz, kiedy te nadzwyczajnie zmniejszają się, kiedy brak ich bardzo już jest dotkliwym. Podług opisu P. Egerstrema, obówie słomiane nie tylko nie ustępują w niczem tyczanemu, ale nawet ma niejakie nad niem pierwszeństwo. Łapcie słomiane cieplejsze są od tyczanich, i nie tak prędko w wodzie rozmakają. Robota ich jest prosta: potrzeba tylko równej, czystej i świeżej słomy, rozumie się żytniej, słomę tę kładą pierwiej na kwadrans do wody, potem kręcą z niej sznurki, i dalej postępują z nią zupełnie tak, jak w pleceniu łapci tyczanich. Jeżeli dla trwałości przeplecie się pieńkową podszwą te łapcie, tedy można je nosić od 3 do 4 miesięcy, bez naprawy. Nie wątpimy, że PP. Właściciele ziemscy nie zaniechają korzystać z wynalazku P. Egerstrema.

Napoje chłodzące.

Czy jest pożyteczne czy szkodliwe użycie napojow chłodzących latem? Jest to zapytanie, które mimowolnie powstaje za nadejściem ciepłego czasu. O tém dawno wiodą spór doktorowie i higienicy.

U nas główniejszemi napojami ochładzającymi są piwo, limonada i orszada; każdy z nich ma swoje dobre i złe przymioty. Jeżeli piwo jest dobre, można je przemieścić nad wszystko inne. Limonada i orszada nie są szkodliwe, jeżeli te napoje używają się nie

ляются не слишкомъ холодными и въ небольшомъ количествѣ; но излишество ихъ влечетъ за собою пагубныя послѣдствія. При сильной испаринѣ, стаканъ холоднаго лимонада, какъ извѣстно, есть вѣрный способъ получить чахотку и отправиться въ Елисейскія Поля. Лимонадъ, хотя и не столь холодный, но употребляемый съ неумѣренностію, причиняетъ ослабленіе желудка; трудное пищевареніе, а иногда и важныя желудочныя болѣзни. То же самое можно сказать обо всѣхъ водахъ, насыщенныхъ газами: углекислый газъ, вводимый безъ особенной причины и надобности въ животную экономію, причиняетъ весьма вредныя послѣдствія.

Железная лошадь.

Нѣкто Риттеръ, въ Соединенныхъ Штатахъ, устроилъ механическую железную лошадь, которая легко приводится въ движеніе посредствомъ ручки, приделанной къ передней части сѣдла. Машинка имѣетъ видъ обыкновенной лошади, и можетъ пробѣгать до 20 миль въ часъ. Г. Риттеръ увѣряетъ, что изобретеніе его во многихъ мѣстахъ вытѣснитъ желѣзныя дороги, которыя очень дороги, и даже на отстоящихъ лошадяхъ, потому что его лошадь не требуетъ ни овса, ни сѣна, ни уголья,—однимъ словомъ, ни какого фуража, кромѣ небольшого количества масла, для смазыванія колесъ и пружинъ волшебнаго коня. Одна изъ величайшихъ выгодъ этой лошади состоитъ въ томъ, что на ней можно ѣздить по всѣмъ дорогамъ, даже проселочнымъ. Кромѣ того, ее не надобно ни ковать, ни чистить, ни погонять, ни лечить—а это не бездѣлица. Посмотримъ, далеко ли уйдетъ Г-нъ Риттеръ на своей железной лошади!

Свекловичный сахаръ.

Извѣстный ученый агрономъ Домбалъ, обнаружилъ недавно новый способъ выдѣлыванія сахара изъ свекловицы. При этомъ способѣ нѣтъ ни какой надобности въ рѣзакъ и прессахъ, которые прежде были необходимы и обходились весьма дорого. Аппараты эти замѣнены самими простыми и дешевыми, которые могутъ быть заведены даже въ небогатомъ хозяйствѣ. Ученый экономистъ доказываетъ въ своей книгѣ, что сахаръ, приготовляемый по его способу, превосходнаго качества и добывается въ большомъ количествѣ изъ даннаго вѣса свекловицы, нежели прежде, посредствомъ прессовъ и рѣзакъ.

Средство прожить до ста лѣтъ.

Въ Парижѣ живетъ столѣтній старикъ, удивительно сохранившій всѣ способности, не смотря на поздній дѣтъ. Не желая скрывать способа, посредствомъ котораго дожилъ до столь счастливой старости, онъ обнаружилъ слѣдующія тигиеническія правила, для тѣхъ, которые хотятъ прожить до ста лѣтъ. Мы поспѣшаемъ сообщить ихъ нашимъ подписчикамъ, и просимъ ихъ слѣдовать строго благодѣтельному наставленію:

Правило 1-е. Вставать въ семь часовъ утра.

Правило 2-е. Стаканъ чистой воды въ девять часовъ.

Правило 3-е. Въ два часа по долуни легкой обѣды, состоящей изъ супа, жаркаго и компота; при этомъ стаканъ вина стараго.

Правило 4-е. Въ четыре часа прогулка, безъ усталости.

Правило 5-е и послѣднее. Стаканъ воды съ сахаромъ, въ девять часовъ вечера; и потомъ ложиться спать.

Читатели наши видятъ, что этимъ правиламъ весьма легко слѣдовать, а чтобы еще сильнѣе на нихъ подействовать, мы предлагаемъ здѣсь клятву:

Вѣроятность продолженія жизни теловѣческой.

Ученые предполагаютъ, что населеніе всего Земнаго Шара состоитъ изъ тысячи милліоновъ чело-вѣкъ, которые всѣ вымираютъ въ продолженіе столѣтій. На каждое поколѣніе можно положить 33 года, слѣдственно, въ годъ умираютъ 33 333 333 чело-вѣка, въ день 91,324, въ часъ 3 803, въ минуту 65, въ секунду 1. Родится въ годъ, 37,037,037 чело-вѣкъ, т. е. въ день 101,471, въ часъ 4,228, въ минуту 70, въ секунду 1½.

Изъ тысячи дѣтей, родившихся въ одно время, къ концу года остается 740; чрезъ три года 600; чрезъ пять лѣтъ 584; чрезъ десять лѣтъ 540; чрезъ тридцать, 446; чрезъ шестьдесятъ, 226; чрезъ восемьдесятъ, 9; чрезъ девяносто семь одинъ чело-вѣкъ.

Половина дѣтей умираетъ прежде достиженія семнадцати лѣтъ, а изъ десяти тысячъ чело-вѣкъ, только одинъ доживаетъ до ста лѣтъ. Мы желаемъ нашему читателю, чтобы это былъ онъ! (С. П.)

збытъ zimne i w niewielkiej ilości; ale zbytek ich po- ciąga za sobą szkodliwe skutki. W czasie mocnego u- pału, szklanka chłodnej limoniady, jak wiadomo, jest pewny sposob dostania suchot i udać się na pola Elizej- skie. Limoniada, chociaż nie tak zimna, ale użyta z nieumiarkowaniem, osłabia żołądek, utrudza trawienie, a niekiedy sprowadza ważne choroby żołądkowe. Toż samo można powiedzieć o wszystkich wodach, gazami nasyconych: gaz kwasu węglowego, wprowadzany bez szczególnej przyczyny i potrzeby do ekonomii zwierzę- cej, bardzo źle sprawuje skutki.

Koń żelazny.

Niejakis Ritter, w Zjednoczonych Stanach Ame- ryki, zrobił mechanicznego konia żelaznego, który łatwo jest poruszany za pomocą korby, przyrobionej do przedniej części siodła. Machina ma postać zwyczaj- nego konia, i może ubiedz do 20 mil na godzinę. P. Rit- ter zapewnia, że wynalazek jego z wielu miejsc wypę- dzi drogi żelazne, które bardzo są drogie, a nawet ży- we konie, gdyż jego koń nie potrzebuje ani owsa, ani siana, ani węgla,—słowem żadnego furaju, oprócz nie- wielkiej ilości oliwy, do smarowania kółek i sprężyn konia czarodziejskiego. Jedna z najważniejszych wy- god tego konia w tém się zawiera, że można na nim jeź- dzić po wszystkich drogach, nawet manowcami. Nad- to jeszcze nie potrzebuje podkucia, ani czyszczenia, ani popędzania, ani leczenia—a i to nie fraszka. Oba- czemy: czy daleko pojedzie P. Ritter na swoim koniu że- lazny!

Cukier burakowy.

Znany uczoney agronom Dombal, ogłosił niedaw- no nowy sposob wyrabiania cukru z burakow czyli ewikty. W sposobie tym zgoła niepotrzeba siecz- karai i prass, które dotąd były konieczne i bardzo dro- go kosztowały. Apparaty te zostały zamienione naj- prostszymi i najtańszymi, które mogą bydź zaprowadzo- ne w niewielkiem nawet gospodarstwie. Uczoney eko- nomik dowodzi w swojej książce, że cukier, podług jego sposobu robiony, wybornego jest gatunku i doby- wa się w większej ilości z danej wagi burakow, niżeli pierwiej, za pomocą prass i sieczkarni.

Sposob dożycia stu lat.

W Paryżu żyje stoletni staruszek, który dziwnie zachował wszystkie zdolności, pomimo podeszłego wie- ku. Niechcąc ukrywać sposobu, za pomocą którego do- żył do tak szczęśliwej starości, ogłosił następujące pra- widła higieniczne, dla tych, którzy chcą dożyć stu lat. Spieszmy im udzielić je naszym prenumeratom, i prosimy ich o ściśle zachowanie dobroczynnego prze- pisu.

Prawidło 1. Wstawać o godzinie siódmej zrana.

Prawidło 2. Szklanka czystej wody o godzinie dziesiątej.

Prawidło 3. O godzinie drugiej z południa lekki obiad, składający się z zupy, pieczywego i komputu, przy tém szklanka starego wina.

Prawidło 4. O godzinie czwartej przechadzka bez zmordowania.

Prawidło 5 i ostatnie. Szklanka wody z cukrem o godzinie dziewiątej wieczorem, a potem położyć się spać.

Czytelnicy nasi widzą, że prawidła te bardzo łat- cno można zachować, a gdyby bardziej do nich zachę- cić, umieszczamy co następuje:

Podobieństwo przedłużenia życia ludzkiego.

Uczeni utrzymują, że ludność całej kuli ziemskiej składa się z tysiąca milionow ludzi, którzy wszyscy wy- mierają w przeciągu stu lat. Na każde pokolenie moż- na położyć 33 lata, a zatem na rok umiera 33,333,333 osob; na dzień 91,524, na godzinę 3,803, na minutę 65, na sekundę 1. Rodzi się na rok 37,037,037 dzieci, to- jest: na dzień 101,471, na godzinę 4,228, na minutę 70, na sekundę 1½.

Z tysiąca dzieci, w jednym czasie narodzonych, w końcu roku pozostaje 740; przez trzy lata 600; przez pięć lat 584; przez lat dziesięć 540; przez trzydzieści 446; przez sześćdziesiąt 226; przez osmdziesiąt 9, przez dziewiędziesiąt siedm jeden człowiek.

Półowa dzieci umiera przed dójściem lat siedm- nastu, a z dziesięciu tysięcy ludzi, jeden tylko docho- dzi stu lat. Życzymy naszemu czytelnikowi, ażeby był tym jednym. (P. P.)